

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

31. december 2020

Besvarelse af spørgsmål 181 alm. del stillet af udvalget den 3. december 2020 efter ønske fra Torsten Schack Pedersen (V).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Er der nogen grænser for den værdi, banken beregner i forbindelse med et førtidigt ophør af en swapaftale, når den skal beregne 'markedsværdien' af en given swapaftale indgået med en virksomhed, eller kan banken frit fastsætte en værdi, uanset om den ligger langt fra den givne swapaftales faktiske markedsværdi (som f.eks. opgjort i bankens eget regnskab eller værdien, hvis den konkrete swapaftale blev solgt til en anden bank)?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

I forlængelse heraf bedes ministeren besvare følgende:

- Har årsagen til det førtidige ophør nogen betydning for besvarelsen af spørgsmålet?
- Har det nogen betydning for besvarelsen, at beregningen af 'markedsværdien' ved førtidigt ophør varierer mellem bankerne, hvilket betyder, at der ikke findes en fast og entydig markedspraksis, herunder bl.a. uoverensstemmelse ved valg af anvendt diskonteringsrente?
- Har det nogen betydning for besvarelsen, om den indgåede aftale mellem bank og virksomhed giver banken muligheden for diskretionært at beregne 'markedsværdien', også selvom det måtte medføre, at bankens beregning kan afvige markant fra den givne swapaftales faktiske markedsværdi (som f.eks. opgjort i bankens eget regnskab eller værdien, hvis den konkrete swapaftale blev solgt til en anden bank)?
- Har det nogen betydning for besvarelsen, om den indgåede aftale mellem bank og virksomhed ikke angiver en tydelig og veldefineret metode for opgørelsen af 'markedsværdien' ved førtidigt ophør?
- Hvilken betydning har "god skik-bekendtgørelsen" for bankens beregning af 'markedsværdien' ved førtidigt ophør, herunder kravet om, at en bank 'skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder' og 'finansielle virksomheder skal tilrettelægge deres virksomhed således, at kunden gives mulighed for at træffe sit valg på et velinformeret grundlag'?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Finanstilsynet, der har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Der spørges indledningsvist til, om der er nogen grænser for den værdi, banken kan beregne i forbindelse med et førtidigt ophør af en swapaftale, eller om banken frit kan fastsætte værdien.

Parterne i en swapaftale fastsætter selv i kontrakten hvilken værdi, en førtidig indfrielse af swapaftalen skal ske til. Hvis indfrielse ikke sker til den aftalte værdi vil det blive anset som et brud på kontrakten.

Hvis parterne er uenige om, hvordan et begreb i kontrakten skal forstås, for eksempel markedsværdi, vil det være en konkret aftaleretlig tvist mellem to parter, som i sidst end vil kunne afgøres af domstolene.

En bank kan således ikke frit fastsætte indfrielsesværdien, men skal derimod anvende den værdi, som er aftalt mellem de to parter.

En sådan værdi kan være væsentlig forskellig fra den værdi, som fremgår af bankens regnskab, eller som en anden aktør vil købe den for. Værdien, der fremgår af bankens regnskab, kan være reduceret, hvis en kundes kreditværdighed er forringet. Dette vil dog ikke give kunden ret til at lave en førtidig indfrielse til et lavere beløb end det, der efter aftalen skyldes.

I spørgsmål a spørges der til, om årsagen til det førtidige ophør har nogen betydning for besvarelsen.

Om årsagen til det førtidige ophør har betydning for indfrielsesværdien vil afhænge af de aftaler, der er indgået i den konkrete kontrakt om renteswap. Der henvises desuden til svar på ERU alm. del spørgsmål 521.

Ved spørgsmål b spørges der til, om det har nogen betydning for besvarelsen, at beregningen af markedsværdien ved førtidigt ophør varierer mellem bankerne.

Det bemærkes, at ikke-standard finansielle instrumenter, så som renteswaps, ikke handles på et aktivt marked. Derfor vil der ikke være mulighed for at aflæse en markedsværdi på et marked, som f.eks. ved børsnoterede aktier. Det betyder, at banken i en vis udstrækning vil skulle anvende skøn ved fastlæggelse af markedsværdien. Det bemærkes, at bankernes modeller til værdiansættelse sædvanligvis er indrettet, så brugen af input, som er observerbare i markedet, maksimeres og brugen af input, som ikke er observerbare i markedet minimeres.

Opgørelsen af markedsværdien ved førtidig ophør afhænger derfor af den konkrete renteswapkontrakts udformning og hvad parterne således har aftalt, jf. ovenfor indledningsvist. Der henvises desuden til svar på ERU alm. del spørgsmål 521.

Spørgsmål c omhandler, hvorvidt det har nogen betydning for besvarelsen, om den indgåede aftale mellem bank og virksomhed giver banken muligheden for diskretionært at beregne markedsværdien.

Opgørelsen af markedsværdien ved indfrielse vil afhænge af den konkrete renteswapkontrakt, jf. ovenfor indledningsvist.

Det skal bemærkes, at markedsværdi ved førtidig indfrielse ikke nødvendigvis vil kunne sidestilles med opgørelse af dagsværdi og opgørelse af værdi ved salg til en anden finansiel aktør, jf. ovenfor indledningsvist og ERU alm. del spørgsmål 521.

Ved spørgsmål d bliver der spurgt til, om det har nogen betydning for besvarelsen, at den indgåede aftale mellem bank og virksomhed ikke angiver en tydelig og veldefineret metode for opgørelsen af markedsværdien ved førtidigt ophør.

Opgørelsen af markedsværdien vil afhænge af den konkrete renteswapkontrakt, se svar til indledende spørgsmål og svar til spørgsmål c ovenover. Der henvises desuden til svar på ERU alm. del spørgsmål 521.

I spørgsmål e spørges der til, hvilken betydning ”god skik-bekendtgørelsen” har for bankens beregning af markedsværdien ved førtidigt ophør.

Bekendtgørelsen om god skik tilsiger, at en bank skal handle redeligt og loyalt overfor alle kunder uanset om disse er privatkunder eller erhvervs-kunder.

Det indebærer blandt andet, at banken skal behandle kunderne i overensstemmelse med de aftaler, som er indgået. Da opgørelse af en renteswaps værdi fastlægges i aftalen mellem parterne, vil en bank være forpligtet til at følge aftalens metode. Hvis der er uenighed om forståelsen af aftalen, kan dette spørgsmål eventuelt afklares ved domstolene. Det vil i et sådant tilfælde ikke være i strid med god skik at en bank følger sin forståelse af den indgåede aftale indtil domstolen har afsagt dom, mens banken naturligvis herefter vil skulle følge hvad domstolen når frem til.

Det følger endvidere af bekendtgørelsen om investorbeskyttelse, at en bank i forbindelse med salg af en swap som minimum skal sikre sig, at en detalinvestor har det fornødne kendskab og erfaring med dette finansielle instrument til at kunne vurdere de risici, der er knyttet til det. Reglen skal sikre, at købere af en renteswap har et veloplyst grundlag for at købe et sådant finansielt instrument.”.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup